

Προς τι συμπράξεις για σχολεία;

Του Ηρακλή Δρούλια*

Συχνά γεννάται το ερώτημα: προς τι ΣΔΙΤ για σχολεία; Από τη μία, τι έχει να αποκομίσει το κράτος και άρα η δημόσια παιδεία, και από την άλλη, τι έχει να αποκομίσει ένας ιδιώτης; Στις ΣΔΙΤ για σχολεία ο ανάδοχος κατασκευάζει τα σχολεία με ίδια κεφάλαια και έχει την ευθύνη για τη συντήρηση και λειτουργία τους για τα επόμενα χρόνια. Το Δημόσιο πληρώνει σταδιακά για τη συντήρηση και τη λειτουργία, ενσωματώνοντας σε αυτό το ποσό το κόστος κατασκευής. Επίσης, το Δημόσιο ελέγχει σε μηνιαία βάση την ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας και το ποσό που πληρώνει εξαρτάται από αυτήν.

Ενδιαφέρον έχει να εξετάσουμε από πού πηγάει η ανάγκη για ΣΔΙΤ σε σχολεία. Τις περισσότερες φορές προκύπτει από τα προβλήματα συντήρησης, από τις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις και προδιαγραφές, στις οποίες το Δημόσιο αδυνατεί να ανταποκριθεί, και από την αδυναμία δημόσιας χρηματοδότησης. Είναι μάλλον αυταπόδεικτο ότι η χώρα μας έχει όλες αυτές τις ανάγκες. Το όφελος στο

οποίο αποσκοπεί μάλιστα κυρίως το Δημόσιο στην Ελλάδα είναι η βελτίωση της ποιότητας συντήρησης, ένα από τα βασικά προβλήματα των σχολικών μας υποδομών. Στην παρούσα οικονομική συγκυρία δε, θεωρείται και ένα πολύ σημαντικό εργαλείο, για να μπορέσει να συνεχίσει η ανανέ-

ωση των σχολικών υποδομών παρά τα προβλήματα ρευστότητας.

Γενικότερα, σύμφωνα με έρευνες διεθνών εμπειρογνομών, οι ΣΔΙΤ για σχολεία έχει αποδειχθεί ότι προσφέρουν και χρηματοοικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Τα χρηματοοικονομικά οφέλη μετρώνται με τους δείκτες "Public Sector Comparator" (PSC) και "Value for Money Analysis". Βασίζονται στην απόδειξη βέλτιστου επιμερισμού κινδύνου μεταξύ Δημοσίου και ιδιωτών και κυρίως αφορούν σε εξοικονόμηση πόρων και χαμηλότερο κόστος συντήρησης, τη μείωση του διοικητικού κόστους από το μικρότερο αριθμό διαγωνισμών και συμβάσεων. Τα κοινωνικά οφέλη -όπως είναι φυσικό- είναι πιο δύσκολα μετρήσιμα, αλλά παράλληλα είναι πιο σημαντικά για έργα, όπως

είναι τα σχολεία, αφού σχετίζονται με την ποιότητα και την ταχύτητα κατασκευής και συντήρησης.

Στην αξιολόγηση της χρησιμότητας ή μη των ΣΔΙΤ για σχολεία, όμως, δεν μπορούμε να παραμείνουμε στη θεωρία. Καιρία είναι και η χρήση παραδειγμάτων από τη διεθνή εμπειρία. Σε γενικές γραμμές, το διεθνές παράδειγμα επιβεβαιώνει ότι τα οφέλη για την υλοποίηση σχολείων μέσω ΣΔΙΤ -ως επί το πλείστον, τα κοινωνικά- μπορούν να είναι σημαντικά, εάν βεβαία γίνεται προσεκτική επιλογή και διαχείριση των ΣΔΙΤ.

Ας δούμε, όμως, κάποια παραδείγματα και στατιστικά δεδομένα από άλλες χώρες:

- Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα από το Οφενμπαχ της Γερμανίας, όπου κατά την περίοδο 2004-2009 κατασκευάστηκαν 88 σχολεία με ΣΔΙΤ, μας δείχνει ότι πρέπει να είναι πολύ προσεκτική η οικονομική διαχείρισή τους. Εκεί η διαδικασία απέφερε μεν καλύτερη ποιότητα κτιρίων και συντήρησης, αλλά το εγχείρημα κόστισε τελικά στο Δημόσιο ακριβότερα, αφού δεν απέδωσε την οικονομία της τάξης του 19%, όπως είχε αρχικά υπολογιστεί.
- Περυσινή έρευνα της KPMG με το University College London I σε σχολεία της Αγγλίας αποδεικνύει ότι βελτιώθηκε σημαντικά η απόδοση και η παρουσία των μαθητών σχολείων τα οποία μεταφέρθηκαν από παραδοσιακά κτίρια σε μονάδες που κατασκευάστηκαν με τη μέθοδο των ΣΔΙΤ.
- Μία πολύ διαφορετική και ιδιαίτερη περίπτωση παραχώρησης στο Ηνωμένο Βασίλειο πάλι είναι το πρόγραμμα του "Specialist Schools and Academies Trust". Σύμφωνα με το πρόγραμμα, τεχνικά Γυμνάσια και Λύκεια, τα οποία έχουν προβλήματα στη λειτουργία, «μετατρέπονται» σε αυτοδιαχειριζόμενες ΣΔΙΤ με συμμετοχή και ιδιωτικών φορέων. Το εγχείρημα έχει αποδειχθεί επιτυχές.

Ο φορέας που έχει αναλάβει την υλοποίηση ΣΔΙΤ σχολικών υποδομών στη χώρα μας -η εταιρεία Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων ΑΕ (ΟΣΚ ΑΕ)- έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες και έχει ανακηρύξει αναδόχους για τρία έργα ΣΔΙΤ που αφορούν σε 38 σχολεία στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη, ενώ πρόκειται να προχωρήσει στη δημοπράτηση ενός επιπλέον έργου για σχολεία της Κρήτης.

*Ο κ. **Ηρακλής Δρούλιας** είναι διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ΟΣΚ ΑΕ και πρόεδρος του Κέντρου Ελληνικών Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΚΕΔΕΟ).